

STAMM IN HAUSER

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 22. decembra 2008*

V zadevi C-13/08,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo Bundesgerichtshof (Nemčija) z odločbo z dne 23. novembra 2007, ki je prispela na Sodišče 14. januarja 2008, v postopku, ki sta ga začela

Erich Stamm in

Anneliese Hauser,

ob udeležbi

Regierungspräsidium Freiburg,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik senata, R. Silva de Lapuerta, sodnica, E. Juhász (poročevalec), G. Arestis in J. Malenovský, sodniki,

* Jezik postopka: nemščina.

generalni pravobranilec: P. Mengozzi,
sodni tajnik: R. Grass,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za E. Stamma J. Strick, odvetnik,
- za Regierungspräsidium Freiburg P. Brecht, zastopnik,
- za Komisijo Evropskih skupnosti E. Traversa in F. Hoffmeister, zastopnika,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago členov 12(1), 13(1) in 15(1) priloge I k Sporazumu med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter Švicarsko konfederacijo na drugi strani o prostem pretoku oseb, podpisanemu v Luxembourg 21. junija 1999 (UL 2002, L 114, str. 6, v nadaljevanju: Sporazum).

- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med E. Stammom in A. Hauser na eni strani ter Regirungspräsidium Freiburg na drugi strani glede uporabnosti načela enakega obravnavanja samozaposlenih švicarskih obmejnih delavcev.

Pravni okvir

Sporazum

- 3 V skladu s členom 1(a) in (d) Sporazuma je njegov namen predvsem državljanom držav članic Evropske skupnosti in Švicarske konfederacije podeliti pravico do vstopa, do prebivanja, do zaposlitve in do začetka opravljanja dejavnosti kot samozaposlena oseba

in pravico, da na ozemlju pogodbenic ostanejo, ter jim zagotoviti enake življenjske, zaposlitvene in delovne razmere, kot so zagotovljene državljanom.

4 V skladu s členom 2 Sporazuma se „državljanov ene pogodbenice, ki zakonito prebivajo na ozemlju druge pogodbenice, pri uporabi določb iz prilog I, II in III k temu sporazumu in v skladu z njimi nikakor ne sme diskriminirati na podlagi državljanstva“.

5 Člen 16 Sporazuma z naslovom „Napotitev na pravo Skupnosti“ določa:

„1. Za doseganje ciljev tega sporazuma pogodbenice sprejmejo vse ukrepe, ki so potrebni, da se v njihovih medsebojnih odnosih zagotovi uporabljanje pravic in obveznosti, ki so enakovredne tistim iz pravnih aktov Evropske skupnosti, na katere se sklicujejo.

2. Če izvajanje tega sporazuma vključuje pojme prava Skupnosti, se upošteva ustrezna sodna praksa Sodišča Evropskih skupnosti pred datumom podpisa Sporazuma. Švica bo o sodni praksi obveščena po tem datumu. Skupni odbor za zagotavljanje pravilnega delovanja Sporazuma na zahtevo ene od pogodbenic opredeli pomen take sodne prakse.“

- 6 Poglavje III priloge I k Sporazumu, katerega vsebina je prosti pretok oseb, vsebuje posebne določbe o samozaposlenih delavcih. Člen 12 te priloge v odstavku 1 določa, da „državljan pogodbenice, ki želi na ozemlju druge pogodbenice opravljati dejavnost kot samozaposlena oseba (v nadaljevanju: samozaposleni delavec), prejme dovoljenje za prebivanje za najmanj pet let, računano od dneva izdaje dovoljenja, če pristojnim nacionalnim organom dokaže, da je začel ali da želi začeti opravljati dejavnost kot samozaposlena oseba.“
- 7 Odstavki od 2 do 6 istega člena vsebujejo postopkovne določbe o pravici do prebivanja samozaposlenih delavcev.
- 8 Glede samozaposlenih obmejnih delavcev člen 13 navedene priloge določa:

„1. Samozaposleni obmejni delavec je državljan ene od pogodbenic, ki ima stalno prebivališče na ozemlju ene od pogodbenic in ki opravlja dejavnost kot samozaposlena oseba na ozemlju druge pogodbenice ter se v svoje stalno prebivališče načeloma vrača vsak dan ali vsaj enkrat na teden.

2. Samozaposleni obmejni delavci ne potrebujejo dovoljenja za prebivanje.

Vendar lahko pristojni organ zadevne države samozaposlenemu obmejnemu delavcu izda posebno dovoljenje z veljavnostjo vsaj pet let, če ta pristojnemu nacionalnemu organu dokaže, da opravlja ali želi opravljati samostojno dejavnost. To dovoljenje se lahko podaljša vsaj za pet let, če obmejni delavec dokaže, da opravlja samostojno dejavnost.

3. Posebno dovoljenje je veljavno na celotnem ozemlju države, v kateri je bilo izdano.“

9 Člen 14 priloge I k Sporazumu z naslovom „Poklicna in geografska mobilnost“ določa:

„1. Samozaposleni delavec ima pravico do poklicne in geografske mobilnosti na celotnem ozemlju države sprejema.

2. Poklicna mobilnost zajema spremembo poklica in prehod od samostojne dejavnosti k zaposlitvi. Geografska mobilnost zajema spremembo kraja dela in kraja prebivanja.“

10 Glede enakega obravnavanja člen 15 te priloge določa:

„1. Samozaposlenemu delavcu mora država sprejema glede pravice začeti in opravljati dejavnost kot samozaposlena oseba zagotoviti obravnavanje, ki ni manj ugodno od obravnavanja, ki ga zagotavlja svojim državljanom.

2. Določbe člena 9 te priloge se smiselno uporabljajo za samozaposlene delavce iz tega poglavja.“

11 V členu 16 navedene priloge z naslovom „Izvajanje javnih pooblastil“ je določeno:

„Samozaposlenemu delavcu se lahko odkloni pravica celo do začasnega opravljanja dejavnosti, povezane z izvajanjem javnih pooblastil“.

12 V skladu s členom 23(1) priloge I k Sporazumu prejemnik storitev za trimesečno ali krajše prebivanje mesece ali manj, ne potrebuje dovoljenja za prebivanje. Za prebivanje, daljše od treh mesecev, prejemnik prejme dovoljenje za prebivanje, katerega veljavnost je enaka trajanju opravljanja storitve.

13 Člen 25 te priloge določa:

„1. Državljan pogodbenice s pravico do prebivanja v državi sprejema, ki ima v njej stalno prebivališče, ima pri nakupu nepremičnin enake pravice kot državljan te države. Ne glede na trajanje svoje zaposlitve lahko v skladu z veljavnimi nacionalnimi predpisi kadarkoli pridobi stalno prebivališče v državi sprejema. Odhod iz države sprejema ne povzroči nikakršne dolžnosti odsvojitve.“

[...]

3. Obmejni delavec ima pri nakupu nepremičnin, ki so namenjene opravljanju gospodarske dejavnosti in sekundarnemu prebivališču, enake pravice kot državljan te države; ob tej pravici ni nikakršne dolžnosti odsvojitve ob njegovem odhodu iz države sprejema. Prav tako se mu lahko dovoli nakup počitniške stanovanjske stavbe. Za to kategorijo državljanov ta sporazum ne vpliva na veljavna pravila v državi sprejema glede čistih kapitalskih vlaganj in trgovine z nezazidanimi zemljišči in stanovanjskimi stavbami.“

Nacionalna ureditev

- 14 Iz predložitvene odločbe izhaja, da nemški zakon o dolžnosti prijave in pravici do ugovora pri pogodbah o zemljiškem zakupu (Gesetz über die Anzeige und Beanstandung von Landpachtverträgen, BGBl 1985 I, str. 2075, v nadaljevanju: LPachtVG) vsebuje posebne določbe o pogodbah o zemljiškem zakupu. Zakupniki morajo take pogodbe o zemljiškem zakupu prijaviti pristojnim organom, ki njihovi sklenitvi lahko ugovarjajo, če te vsebujejo „neprimerno“ delitev uporabe tal.
- 15 Predložitveno sodišče navaja, da v skladu s členom 4(1) in (2) LPachtVG zakup vsebuje „neprimerno“ delitev uporabe tal zlasti takrat, kadar nasprotuje ukrepom za izboljšanje agrarne strukture. Tako naj bi bilo med drugim takrat, kadar kmetijska zemljišča zaradi oddaje v zakup nekmetom niso na voljo kmetom, ki ta zemljišča nujno potrebujejo za vzpostavitev in ohranjanje uspešnih in konkurenčnih dejavnosti in ki jih lahko zakupijo.
- 16 Predložitveno sodišče dodaja, da je v skladu z njegovo sodno prakso pred začetkom veljavnosti Sporazuma dejstvo – da je uporaba kmetijskih zemljišč nemškim kmetom, ki svojo dejavnost opravljajo kot glavno dejavnost in ki ta zemljišča nujno potrebujejo za

vzpostavitev in ohranitev uspešnih in konkurenčnih dejavnosti, onemogočena zaradi njihove oddaje v zakup švicarskim kmetom s sedežem dejavnosti v Švici – v nasprotju z ukrepi za izboljšanje nemške agrarne strukture. Iz tega izhaja, da je treba pri uporabi člena 4 LPachtVG šteti, da so ti švicarski kmeti zunaj nemške agrarne strukture in da torej niso kmeti.

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 17 E. Stamm, švicarski kmet s sedežem dejavnosti v Švici, je 10. oktobra 2005 z A. Hauser, stanujočo v Nemčiji, sklenil pogodbo o zakupu obdelovalne zemlje v Nemčiji v velikosti 2,75 ha. Letni zakup po tej pogodbi, sklenjeni za pet let, je znašal 686 EUR.
- 18 Landwirtschaftsamt (nemški organ za kmetijstvo) je temu zemljiškemu zakupu ugovarjal in zadevnima strankama naložil, naj pogodbo o zakupu takoj razvežeta. Tožbo E. Stamma, ki je vsebovala tudi podredne zahtevke, je Amtsgericht Waldshut-Tiengen (sodišče prve stopnje) v celoti zavrnilo ter pogodbo razglasilo za nično z utemeljitvijo, da pomeni sporni zakup „neprimerno“ delitev uporabe tal.
- 19 Po neuspešni pritožbi pri Oberlandesgericht Karlsruhe in Freiburg (pritožbeno sodišče) je E. Stamm pri predložitvenem sodišču zaprosil za priznanje veljavnosti pogodbe o zakupu, sklenjene z A. Hauser. Po navedbah predložitvenega sodišča bi bilo treba na

podlagi omenjene sodne prakse pogodbo o zakupu razglasiti za nično, ker želijo v obravnavanem primeru nemški kmetje, ki hočejo razširiti svojo dejavnost, zakupiti zadevne površine.

20 Vendar predložitveno sodišče opozarja, da naj te prakse ne bi bilo mogoče še naprej uporabljati, če bi se v členu 15(1) priloge I k Sporazumu določena obveznost zagotavljanja enakega obravnavanja uporabljala ne samo za „samozaposlene delavce“ v smislu člena 12(1) te priloge, pač pa tudi za „samozaposlene obmejne delavce“ v smislu člena 13(1) navedene priloge. V teh okoliščinah naj švicarskih kmetov, ki svojo dejavnost opravljajo kot glavno dejavnost s sedežem v Švici, ne bi bilo mogoče šteti za nekmete, da bi se lahko uporabil člen 4 LPachtVG. Nasprotno, zagotoviti naj bi jim bilo treba obravnavanje, ki ne bi bilo manj ugodno od obravnavanja, zagotovljenega nemškimi kmetom, ki svojo dejavnost opravljajo kot glavno dejavnost.

21 Ker je Bundesgerichtshof ugotovilo, da je za izdajo odločbe potrebna razlaga členov Sporazuma, je prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali člen 15(1) priloge I k Sporazumu [...] glede pravice začeti in opravljati dejavnost kot samozaposlena oseba zahteva, da se samo ‚samozaposlenim delavcem‘ v smislu člena 12(1) priloge I k Sporazumu v državi sprejema zagotavlja obravnavanje, ki ni manj ugodno od obravnavanja, ki je zagotovljeno njenim državljanom, ali pa to velja tudi za ‚samozaposlene obmejne delavce‘ v smislu člena 13(1) priloge I k Sporazumu?“

Vprašanje za predhodno odločanje

Dopustnost

- 22 Regirungspräsidium Freiburg trdi, da je predlog za sprejetje predhodne odločbe nedopusten, saj postavljeno vprašanje ni upoštevno za rešitev spora o glavni stvari. Meni, da E. Stamm ni niti „samozaposleni delavec“ niti „samozaposleni obmejni delavec“ v smislu priloge I k Sporazumu in da kmet s sedežem dejavnosti v Švici, ki v Nemčiji kmetijske površine samo obdeluje ter nato pridelke, pridelane na teh površinah, ob oprostitvi carinskih dajatev uvozi v Švico, v nobenem primeru, ne glede na svoje državljanstvo, ni zajet s členom 12 ali 13 navedene priloge.
- 23 Komisija Evropskih skupnosti prav tako izraža dvom o upoštevnosti postavljenega vprašanja. Trdi namreč, da bi moral imeti samozaposleni obmejni delavec dejavnost na ozemlju druge pogodbenice, kot je na splošno in za vse samozaposlene delavce določeno v členu 12(1) priloge I k Sporazumu. Ker naj iz spisa ne bi izhajalo, da bi imel E. Stamm na ozemlju Zvezne republike Nemčije še eno dejavnost, s katero bi bil vključen v nemško gospodarstvo in bi posloval z državljani te države, Komisija ne more zanikati možnosti, da se šteje, da zadevna oseba v Nemčiji ne opravlja dejavnosti in da ni „samozaposleni obmejni delavec“ v smislu Sporazuma.
- 24 Takšne ugovore je treba zavriniti.

25 V skladu z usklajeno sodno prakso velja domneva upoštevnosti vprašanj v zvezi z razlago prava Skupnosti, ki jih zastavi nacionalno sodišče na podlagi pravnega in dejanskega stanja, ki ga opredeli po lastni odgovornosti in katerega pravilnosti Sodišče ne preizkuša (sodbi z dne 15. maja 2003 v zadevi Salzmann, C-300/01, Recueil, str. I-4899, točki 29 in 31, in z dne 7. junija 2007 v zadevi van der Weerd in drugi, od C-222/05 do C-225/05, ZOdl., str. I-4233, točka 22). Zavrženje predloga nacionalnega sodišča je mogoča le, če je očitno, da zahtevana razlaga prava Skupnosti nima nobene zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora o glavni stvari, če je problem hipotetičen ali če Sodišče nima na voljo dejanskih in pravnih elementov, ki so potrebni za to, da bi lahko na zastavljena vprašanja dalo uporabne odgovore (sodba z dne 5. decembra 2006 v zadevi Cipolla in drugi, C-94/04 in C-202/04, ZOdl., str. I-11421, točka 25, in zgoraj navedena sodba van der Weerd in drugi, točka 22).

26 Vendar je predložitveno sodišče E. Stamma jasno opredelilo kot „samozaposlenega obmejnega delavca“.

27 Iz teh okoliščin ne izhaja, da zahtevana razlaga določb Sporazuma ne bi imela nobene zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora o glavni stvari. Z ugovoroma Regierungspräsidium Freiburg in Komisije zato ni mogoče izpodbiti domneve upoštevnosti predhodnega vprašanja.

28 Iz tega sledi, da je predlog za sprejetje predhodne odločbe dopusten.

Utemeljenost

- 29 Najprej je treba povedati, da se s predlogom za sprejetje predhodne odločbe določi kontekst postopka v glavni stvari in da torej prehodne določbe, ki se nanašajo na razvoj Sporazuma in jih vsebujeta njegov člen 10 in poglavje VII priloge I k Sporazumu, niso predmet presoje Sodišča.
- 30 Predložitveno sodišče s svojim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali enako obravnavanje, določeno v členu 15 priloge I k Sporazumu, velja za „samozaposlene obmejne delavce“ iz člena 13 te priloge.
- 31 Regierungspräsidium Freiburg navaja, da načelo, v skladu s katerim samozaposlenim delavcem iz člena 15(1) priloge I k Sporazumu ne sme biti zagotovljeno manj ugodno obravnavanje, velja samo za „samozaposlene delavce“ v smislu člena 12(1) te priloge, ne pa tudi za „samozaposlene obmejne delavce“ v smislu člena 13(1) te priloge. Meni, da struktura in besedilo Sporazuma potrjujeta to razlago, saj samozaposleni delavci in samozaposleni obmejni delavci v Sporazumu niso popolnoma izenačeni, ampak se ti kategoriji oseb namerno razlikujeta.
- 32 Take razlage pa ni mogoče sprejeti.
- 33 Najprej je treba spomniti, da poglavje III priloge I k Sporazumu, naslovljeno „Samozaposleni delavci“, obsega člene od 12 do 16 te priloge. Člen 12 navedene priloge se nanaša na samozaposlene delavce, to je na državljane ene pogodbenice, ki na ozemlju druge pogodbenice opravljajo ali želijo opravljati dejavnost kot samozaposlena oseba. Člen 13 te priloge se nanaša na samozaposlene obmejne delavce, to je na

kategorijo samozaposlenih delavcev, ki imajo svoje stalno prebivališče na ozemlju pogodbenice, dejavnost kot samozaposlena oseba pa opravljajo na ozemlju druge pogodbenice. Člena 14 in 15 priloge I k Sporazumu se nanašata na poklicno in geografsko mobilnost oziroma na enako obravnavanje samozaposlenih delavcev. Člen 16 te priloge določa, da se slednjim lahko odkloni pravica do opravljanja dejavnosti, povezane z izvajanjem javnih pooblastil.

34 Ugotoviti je treba, da poglavje III ne vsebuje nobene določbe, v skladu s katero bi bilo treba člene od 14 do 16 priloge I k Sporazumu uporabljati samo za „samozaposlene delavce“ v smislu člena 12(1) te priloge, ne pa tudi za „samozaposlene obmejne delavce“ v smislu člena 13(1) te priloge.

35 V navedenem poglavju III namreč nič ne kaže na to, da „samozaposleni obmejni delavci“ ne bi bili upravičeni do poklicne in geografske mobilnosti na ozemlju države sprejema v skladu s členom 14 priloge I k Sporazumu, niti da jim v tej državi v skladu s členom 16 te priloge ne bi bilo mogoče odkloniti pravice do opravljanja dejavnosti, povezane z izvajanjem javnih pooblastil. Ta ugotovitev za geografsko mobilnost velja, tudi če je pravico do slednje treba izvrševati tako, da se ohrani status „samozaposlenega obmejnega delavca“, kot je določen v členu 13 navedene priloge.

36 Prav tako nobena določba poglavja III priloge I k Sporazumu glede v členu 15 te priloge določenega načela enakega obravnavanja ne kaže na to, da se „samozaposleni obmejni delavci“ ne bi mogli sklicevati na to načelo.

- 37 Ker niti besedilo določb poglavja III priloge I k Sporazumu niti struktura tega poglavja ne vsebujeta navedb, na podlagi katerih bi bilo mogoče izključiti uporabo členov od 14 do 16 te priloge za samozaposlene obmejne delavce, ni mogoče trditi, da v okviru navedenega poglavja slednjih, na katere se nanaša člen 13(1) te priloge, ni mogoče šteti za samozaposlene delavce na isti podlagi kot osebe, za katere velja člen 12 te priloge.
- 38 To ugotovitev potrjuje člen 15(2) priloge I k Sporazumu, ki določa, da se „določbe člena 9 [te] priloge smiselno uporabljajo za samozaposlene delavce iz [poglavja III]“. Ker ta odstavek napotuje na „samozaposlene delavce“ iz tega poglavja in ne na samozaposlene delavce iz člena 12 navedene priloge, pogodbenici Sporazuma glede uporabe členov od 14 do 16 priloge I k Sporazumu nista imeli namena razlikovati med samozaposlenimi delavci in samozaposlenimi obmejnimi delavci. Nasprotno, ta okoliščina kaže, da poklicna in geografska mobilnost, enako obravnavanje in možnost izključitve nekaterih oseb iz opravljanja dejavnosti, povezane z izvajanjem javnih pooblastil, kar je določeno v navedenih členih, enako veljajo za osebe iz člena 12 te priloge in za osebe iz člena 13 navedene priloge.
- 39 V zvezi s tem je po zgledu Komisije treba dodati, da Sporazum samo v enem členu, in sicer s posebnim namenom, razlikuje samozaposlene obmejne delavce, in sicer za določitev njihovih ugodnosti pri pridobitvi pravice do prebivanja. V nasprotju z drugimi samozaposlenimi delavci iz člena 12 priloge I k Sporazumu, samozaposleni obmejni delavci namreč ne potrebujejo dovoljenja za prebivanje. Očitno je, da pogodbenici Sporazuma, ki sta bili naklonjeni obmejnemu delavcu, slednjih pri uporabi načela enakega obravnavanja nista imeli namena oškodovati.
- 40 Trditev E. Stamma, da so samozaposleni obmejni delavci upravičeni do načela enakega obravnavanja, je nenazadnje potrjena s strukturo poglavij II in III priloge I k Sporazumu, njegovimi splošnimi cilji in razlago člena 25 te priloge.

41 Prvič, analiza strukture poglavij II in III priloge I k Sporazumu, naslovljenih „Delavci“ in „Samozaposleni delavci“, dokazuje, da je struktura obeh poglavij enaka.

42 Glede tega je tako treba ugotoviti, da poglavje II te priloge v členih 6 in 7 vsebuje določbe o delavcih oziroma o obmejnih delavcih in da so v členih od 8 do 10 navedene priloge določena načela poklicne in geografske mobilnosti, načela enakega obravnavanja ter možnost, da se zaposlenim delavcem odkloni pravica do zaposlitve na določenih delovnih mestih v javni upravi. To poglavje ne vsebuje nobenih navedb, da se ta načela in ta možnost ne bi nanašali na zaposlene obmejne delavce, ampak samo na zaposlene delavce. V tem poglavju ni nobene določbe, na podlagi katere bi bilo mogoče trditi, da obmejni zaposleni delavci, če ta status ohranijo, niso upravičeni do poklicne in geografske mobilnosti in enakega obravnavanja ali da jim v določenem primeru ni mogoče odreči zaposlitve v javni upravi.

43 Iz dejstva, da je na eni strani načelo enakega obravnavanja določeno tako za zaposlene delavce kot za zaposlene obmejne delavce in da je na drugi strani sestava poglavja II priloge k Sporazumu enaka kot sestava poglavja III te priloge, izhaja, da pogodbenici Sporazuma glede uporabe navedenega načela nista želeli razlikovati med samozaposlenimi delavci in samozaposlenimi obmejnimi delavci.

44 Drugič, glede cilja Sporazuma je treba ugotoviti, da je v skladu z njegovim členom 1(a) in (d) njegov cilj, da se državljanom držav članic Skupnosti in Švicarske konfederacije podeli pravica do začetka opravljanja dejavnosti kot samozaposlena oseba in pravica do

enakih življenjskih, zaposlitvenih in delovnih razmer, kot so zagotovljene državljanom te države. Vendar kot navaja Komisija, bi bilo te cilje mogoče le delno doseči, če bi za samozaposlene obmejne delavce pri opravljanju dejavnosti veljale posebne omejitve, ki ne veljajo za druge samozaposlene delavce.

45 Poleg tega se v skladu s členom 2 Sporazuma državljanov ene pogodbenice, ki zakonito prebivajo na ozemlju druge pogodbenice, pri uporabi določb iz prilog od I do III k temu sporazumu ne sme diskriminirati na podlagi državljanstva.

46 Teleološka razlaga členov 12, 13 in 15 priloge I k Sporazumu glede na njegova člena 1(a) in (d) ter 2 zato ne omogoča, da se samozaposlenih obmejnih delavcev v državi sprejema glede pravice začeti in opravljati dejavnost kot samozaposlena oseba ne bi obravnavalo enako, kot se obravnava državljan te države.

47 Tretjič, glede poglavja VI priloge I k Sporazumu, naslovljenega „Nakup nepremičnin“, je treba ugotoviti, da edini člen tega poglavja, to je člen 25 te priloge, v odstavku 3 določa, da ima obmejni delavec glede nakupa nepremičnine, ki se uporablja za opravljanje njegove gospodarske dejavnosti, enake pravice kot državljan te države.

48 Čeprav se člen, naveden v prejšnji točki te sodbe, ne nanaša na zemljiški zakup, namen pogodbenic ni mogel biti za te pogodbe določiti manj ugodno obravnavanje kot pri nakupu nepremičnin, ki običajno zagotavlja širše uživanje zadevnih stvarnih pravic.

- 49 Glede na navedene ugotovitve je na postavljeno vprašanje treba odgovoriti, da mora pogodbenica na podlagi člena 15(1) priloge I k Sporazumu „samozaposlenemu obmejnemu delavcu“ v smislu člena 13 te priloge iz druge pogodbenice glede pravice začeti in opravljati dejavnost kot samozaposlena oseba v državi sprejema zagotoviti obravnavanje, ki ni manj ugodno od obravnavanja, ki ga zagotavlja svojim državljanom.

Stroški

- 50 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

Pogodbenica mora na podlagi člena 15(1) priloge I k Sporazumu med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter Švicarsko konfederacijo na drugi strani o prostem pretoku oseb, podpisanem v Luxembourgju 21. junija 1999, „samozaposlenemu obmejnemu delavcu“ v smislu člena 13 te priloge iz druge pogodbenice glede pravice začeti in opravljati dejavnost kot samozaposlena oseba v državi sprejema zagotoviti obravnavanje, ki ni manj ugodno od obravnavanja, ki ga zagotavlja svojim državljanom.

Podpisi